

**Програма
вступного фахового випробування
з польської мови**

При вступі на навчання для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
“**Магістр**”
на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня “**Бакалавр**”, “**Спеціаліст**”

*напря́м підготовки 03.05 Філологія
спеціальність 8.03.05.02 Російська і польська мови та зарубіжна література*

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У державних документах з вищої освіти наголошується на необхідності формування нової генерації педагогічних кадрів, підготовленої до якісного забезпечення освітніх потреб особистості, розвитку її інтелектуального та культурного потенціалу. Розв'язання цієї проблеми у сучасних умовах вимагає від учителя глибокого усвідомлення особистісно-орієнтованої парадигми освіти, творчого підходу до організації навчально-виховного процесу, комп'ютерної грамотності, володіння іноземними мовами. Значення останнього посилюється тим, що входження України у Європейський освітній простір, приєднання до Болонського процесу, інтеграція нашої країни в світову спільноту підвищує попит на знання іноземної мови як засобу передачі інформації в усній і письмовій формах комунікації. За таких умов нагальною проблемою сучасної практики вищої педагогічної освіти є не лише підвищення ефективності професійної підготовки майбутнього вчителя іноземної мови, але й якісного рівня вступних іспитів з іноземної мови на філологічні спеціальності, що дозволяє досягти більш високого рівня конкуренції під час вступу і, як наслідок, вищих результатів навчання і вищої конкурентоспроможності випускників навчального закладу.

Програму до вступного екзамену з польської мови укладено з урахуванням вимог до обсягу знань, умінь і навичок, передбачених програмою.

Метою вступного іспиту є перевірка знань з лексики і граматики польської мови, основна увага приділяється комунікативному, ситуативному і текстуальному підходам. Студент повинен демонструвати практичне володіння мовленням на рівні програмових вимог, знання з практичного курсу граматики, здатність і готовність реалізувати одержану підготовку в майбутній науково-професійній діяльності. Абітурієнт повинен бути всебічно розвинутим, вміти спілкуватися на різні теми польською мовою, висловлювати свою думку.

Абітурієнт повинен:

- орієнтуватися у теоретичних засадах провідних галузей лінгвістики, а також володіти сукупністю сучасних методів та підходів до вивчення мови;
- вільно спілкуватися польською мовою із дотриманням орфоепічних, граматичних, лексичних і стилістичних норм в усній і письмовій формах мовленнєвої діяльності,
- вести бесіду у різних ситуаціях, головним чином у ситуаціях професійного спілкування;
- викладати інформацію філологічного і суспільного змісту в різних видах письмових робіт.

ЗМІСТ ЕКЗАМЕНУ

1. Перевірка здобутих знань з теорії мови, що включає в себе питання з практичного курсу польської мови.

2. Переклад речень з української мови на іноземну. Підібрані речення містять зразки мови і мовлення (граматичні структури, лексичні одиниці), які відбивають типові і важливі граматичні та лексичні явища польської мови, включені в граматичний та лексичний, а також тематичний програмові мінімуми.

3. Ситуація мовлення. Підібрані ситуації вимагають адекватної мовленнєвої поведінки з врахуванням соціокультурних особливостей мовного середовища, використання автентичних засобів вираження, лексичної і граматичної компетенції в межах програми з іноземної мови.

Структура екзаменаційного білета з польської мови

I: Питання з практичного курсу граматики.

II: Переклад 5 речень з української мови на польську.

III: Коментування одного польського прислів'я.

IV: Складання ситуації на тему, зазначену в екзаменаційному білеті.

Приклади орієнтовних завдань

I.

Kategoria rodzaju. Relacje między rodzajem gramatycznym a płcią desygnatów. Rzeczowniki dwurodzajowe.

Osobliwości w odmianie rzeczowników deklinacji męskiej: rzeczowniki na *-anin*.

Dewerbatywy w języku polskim: osobliwości tworzenia, odmiany i użycia.

II.

Наша фірма спеціалізується на ремонті автомобілів вітчизняних марок.

У Римській імперії переважали господарства, що базувалися на використанні праці рабів.

Чи є можливість у приватного підприємця розірвати трудовий договір без згоди працівника?

III.

Mądry Polak po szkodzie. Gdzie dwóch Polaków, tam trzy zdania. I ja waść, i ty waść, a kto będzie świnie paść?

IV.

Wyobraź sobie, że jesteś matką dorosłego syna. Twój syn za rok zdaje maturę i nie chce iść na studia. Chce pracować razem z ojcem w jego warsztacie samochodowym. Uważasz, że powinien zdobyć wykształcenie wyższe. Jakie argumenty podasz?

Twój kolega, który jest biznesmenem, chce zrezygnować z dobrej pracy, zamieszkać na wsi i zostać malarzem. Uważasz, że to jest dobry pomysł? Jakie są plusy i minusy mieszkania w dużym mieście i na wsi?

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Podręczniki, pomoce dydaktyczne

1. Bajerowa I. Historia języka polskiego 1939-2000– Warszawa, 2005.
2. Bańko M. Wykady z polskiej fleksji. – Warszawa, 2002.
3. Bąk P. Gramatyka języka polskiego. – Warszawa, 2001.
4. Długosz-Kurczabowa K., Dubisz St. Gramatyka historyczna języka polskiego. – Warszawa, 2001.
5. Doroszewski W. Podstawy gramatyki polskiej. – Warszawa, 1963.
6. Encyklopedia wiedzy o języku polskim / Pod red. S. Urbańczyka. – Wrocław, 1978.
7. Formy i normy, czyli Poprawna polszczyzna w praktyce / Praca zbiorowa pod red. naukową K. Kłosińskiej. – Warszawa, 2004.
8. Gramatyka opisowa języka polskiego z ćwiczeniami / Pod red. W. Doroszewskiego, B. Wieczorkiewicza. – Warszawa, 1959.
9. Grzegorzczkowska R., Laskowski R., Wróbel H. Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia – Warszawa, 1999. – T. I-II.
10. Iglukowska T. Ćwiczenia gramatyczno-leksykalne na lektoraty języka polskiego. – Warszawa, 1995.
11. Jadacka H. Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia. – Warszawa, 2005.
12. Kita M. Wybieram gramatykę! Gramatyka języka polskiego w praktyce (dla cudzoziemców zaawansowanych). – Katowice, 1998. – T. I-II.
13. Klemensiewicz Z. Historia języka polskiego. – Warszawa, 2002.
14. Klemensiewicz Z. Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego. – Warszawa, 1962.
15. Łaziński M. O panach i paniach. Polskie rzeczowniki tytułowe i ich asymetria rodzajowo-płciowa. – Warszawa, 2006.
16. Maryniakowa I. Gramatyka konfrontatywna rosyjsko-polska. Morfologia ze słowotwórstwem. – Warszawa, 1993.
17. Nagórko A. Zarys gramatyki polskiej. – Warszawa, 2002.
18. Nauka o języku dla polonistów / Pod red. St. Dubisza. – Warszawa, 1999.
19. Polszczyzna płała nam figle. Poradnik językowy dla każdego / Pod red. J. Podrackiego. – Kraków, 2002.
20. Pyzik J. Przygoda z gramatyką. Fleksja i słowotwórstwo imion. – Kraków, 2002.
21. Stehańczyk W. Kategoria rodzaju i przypadku polskiego rzeczownika. Próba synchronicznej analizy morfologicznej. – Kraków, 2007.
22. Stieber Z. Zarys gramatyki porównawczej języków słowiańskich. – Warszawa, 1989.
23. Strutyński J. Zarys gramatyki polskiej. Cz. II. Morfologia. – Kraków, 1994.
24. Szober S. Gramatyka języka polskiego. – Warszawa, 1971.
25. Киклевич А.К., Кожинова А.А. Польский язык. Практический курс. – Минск, 2001.
26. Кравчук А.М. Морфологія сучасної польської мови (Словозміна). Частина 1. – Львів, 2007.
27. Кравчук А.М. Польська мова – українцям. Іменна словозміна з елементами синтаксису. – Львів, 2008.
28. Кононенко В.І., Кононенко І.В. Контрастивна граматики української та польської мов: Навч. посіб. – К., 2006.
29. Мацюсович Я. В. Морфологический строй современного польского литературного языка. – Л., 1975-1976. – Т. 1-2.
30. Тихомирова Т. С. Польский язык. Грамматический очерк, литературные тексты с комментариями и словарем. Учебное пособие. – М., 2006.

Słowniki

1. Boryś W. Sownik etymologiczny języka polskiego. – Kraków, 2005.
2. Chlebda W., Gołubiewa A., Wawrzyńczyk J., Wielg T. Idiomy polsko-rosyjskie. – Warszawa, 2007.
3. Inny słownik języka polskiego / Red. nac. M. Bańko. – Warszawa, 2000. – T. 1-2.
4. Kubiak-Sokół A. Słownik nazw miejscowości i mieszkańców. – Warszawa, 2007. – 470 s.
5. Mędak S. Słownik odmiany rzeczowników polskich. – Kraków, 2004.
6. Nowy słownik poprawnej polszczyzny / Pod red. A. Markowskiego. – Warszawa, 2000.
7. Podlaska D., Świętek-Brzezińska M. Słownik nazw osobowych i miejscowych. – Wydawnictwo Park, 512 s.
8. Rieger J., Rieger E. Słownik tematyczny rosyjsko-polski. – Warszawa, 2003.
9. Słownik frazeologiczny języka polskiego / Pod red. S. Skorupki. – Warszawa, 1974. – T. 1-2.
10. Słownik języka polskiego / Pod red. M. Szymczaka. – Warszawa, 1995. – T. 1-3.
11. Słownik języka polskiego / Pod red. W. Doroszewskiego. – Warszawa, 1958-1969. – T. 1-11.
12. Stypuła R. Słownik przysłów i powiedzeń rosyjsko-polski, polsko-rosyjski. – Warszawa, 2003.
13. Śpiwak O., Jurkowski M. Ukraińsko-polski słownik syntaktyczny. – Warszawa, 2003.
14. Wielki słownik ortograficzny języka polskiego z zasadami pisowni i interpunkcji / Pod red. E. Polańskiego. – Warszawa, 2009.
15. Czernysz T., Pałamarczuk O., Strelczuk A., Szewczenko M.. Polsko-ukraiński słownik terminologii lingwistycznej. – Kijów, 2004.
16. Гессен Д., Стыпула Р. Большой польско-русский словарь. – Warszawa, 1998. – T. 1-2.
17. Молотков А. И., Цеслинська В. Учебный русско-польский фразеологический словарь. – М., 2001.
18. Паламарчук О.Л., Стрельчук Г.П., Черниш Т.О., Шевченко М.В. Українсько-польський словник лінгвістичної термінології. – К., 2004.
19. Рігер Я., Демська-Кульчицька О. Українсько-польський тематичний словник. – Львів, 2007.
20. Русско-польский словарь / Мирович А., Дулевич И., Грек-Пабис И. и др. – Москва – Варшава, 1987. – T. 1-2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
відповідей абітурієнтів Інституту іноземної філології
на вступному фаховому випробуванні з польської мови

<i>Рівень</i>	<i>Кількісна характеристика рівня</i>	<i>Характеристика відповідей абітурієнта</i>
Низький	100-123 бали	Абітурієнт не усвідомлює змісту питання білету, його відповідь не має безпосереднього відношення до поставленого питання. Зовсім відсутнє уміння міркувати. Абітурієнт не володіє навичками лінгвістичного аналізу.
Задовільний	124-149 балів	Відповіді на питання білету носять фрагментарний характер, знання відтворюються на рівні запам'ятовування. Абітурієнт поверхово володіє умінням міркувати, його відповіді супроводжуються другорядними міркуваннями, які інколи не мають безпосереднього відношення до змісту запитання. Абітурієнт погано володіє навичками лінгвістичного аналізу.
Достатній	150-174 бали	У відповідях на питання білету допускаються деякі неточності або помилки непринципового характеру. Абітурієнт демонструє розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу властивостей. Помітне прагнення абітурієнта логічно розмірковувати при відповіді на питання білету. Лінгвістичний аналіз мовних одиниць виконується з певними неточностями.
Високий	175-200 балів	Абітурієнт дає повну і розгорнуту відповідь на питання білету. Його відповіді свідчать про розуміння навчального матеріалу на рівні аналізу закономірностей, характеризується логічністю і послідовністю суджень, без включення випадкових і випадання істотних з них. Лінгвістичний аналіз супроводжується ґрунтовним поясненням. Абітурієнт без помилок аналізує мовні одиниці різних рівнів.

Голова фахової комісії

проф. Гончаров В.І.